ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 18.05.1990 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

200

ZÁKON
České národní rady
ze dne 17. května 1990
o přestupcích

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 1
Základní ustanovení

Národní výbory a další orgány státní správy (dále jen „správní orgány“) vedou občany k tomu, aby dodržovali zákony a jiné právní předpisy a respektovali práva spoluobčanů; dbají zejména o to, aby občané neztěžovali plnění úkolů státní správy a nerušili veřejný pořádek a občanské soužití.

ČÁST PRVNÍ
OBECNÁ ČÁST

§ 2
Pojem přestupku

(1) Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

(2) Přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací

a) přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo

b) nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.

Zavinění

§ 3

K odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

§ 4

(1) Přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel

a) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí nebo

b) nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

(2) Přestupek je spáchán úmyslně, jestliže pachatel

a) chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem nebo

b) věděl, že svým jednáním může ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, byl s tím srozuměn.

(3) Jednáním se rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel podle okolností a svých osobních poměrů povinen.

§ 5
Věk a nepříčetnost

(1) Za přestupek není odpovědný, kdo v době jeho spáchání nedovršil patnáctý rok svého věku.

(2) Za přestupek není odpovědný, kdo pro duševní poruchu v době jeho spáchání nemohl rozpoznat, že jde o porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem, nebo nemohl ovládat své jednání. Odpovědnosti se však nezbavuje ten, kdo se do stavu nepříčetnosti přivedl, byť i z nedbalosti, požitím alkoholu nebo užitím jiné návykové látky.[1])

§ 6
Porušení povinnosti uložené právnické osobě

Za porušení povinnosti uložené právnické osobě odpovídá podle tohoto zákona ten, kdo za právnickou osobu jednal nebo měl jednat, a jde-li o jednání na příkaz, ten kdo dal k jednání příkaz.

Působnost zákona

§ 7

(1) Odpovědnost za přestupek se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele příznivější.

(2) Pachateli lze uložit pouze takový druh sankce, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

(3) O ochranném opatření se rozhodne podle zákona účinného v době, kdy se o ochranném opatření rozhoduje.

§ 8

(1) Podle tohoto zákona nebo jiného zákona se posuzuje přestupek, který byl spáchán na území České republiky.

(2) Podle tohoto zákona se posuzuje též přestupek proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. b) a d) a přestupek proti majetku podle § 50, který spáchal v cizině československý státní

občan anebo cizinec,[2]) který má trvalý pobyt na území České a Slovenské Federativní Republiky, pokud takové jednání nebylo v cizině projednáno. Jiný přestupek spáchaný v cizině československým státním občanem anebo cizincem, který má trvalý pobyt na území České a Slovenské Federativní Republiky, se posuzuje podle tohoto zákona nebo jiného zákona jen tehdy, jestliže jím uvedená osoba porušila povinnost, kterou má podle československých předpisů mimo území republiky, nebo jestliže to vyplývá z vyhlášených mezinárodních dohod, kterými je Česká a Slovenská Federativní Republika vázána.

§ 9

Jednání, které má znaky přestupku, jehož se dopustila osoba požívající výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, nelze jako přestupek projednat. Nelze ani vykonat sankci nebo v jejím výkonu pokračovat, jestliže se osoba, jíž byla sankce uložena, stala později osobou požívající výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva.

§ 10

(1) Podle zvláštních předpisů[3]) se projedná jednání, které má znaky přestupku, jehož se dopustily

a) osoby podléhající vojenské kázeňské pravomoci, příslušníci Sboru národní bezpečnosti a příslušníci Sboru nápravné výchovy,

b) soudci z povolání, prokurátoři a vyšetřovatelé prokuratury,

c) osoby během výkonu trestu odnětí svobody.

(2) Toto jednání se však projedná jako přestupek, pokud jeho pachatel přestal být osobou uvedenou v odstavci 1.

Sankce

§ 11

(1) Za přestupek lze uložit tyto sankce:

a) napomenutí,

b) pokutu,

c) zákaz činnosti,

d) propadnutí věci.

(2) Sankci lze uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

(3) Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku.

§ 12

(1) Při určení druhu sankce a její výměry se přihlédne k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v kárném nebo disciplinárním řízení.

(2) Za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení se uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný. Zákaz činnosti lze uložit, jestliže ho lze uložit za některý z těchto přestupků.

§ 13

(1) Pokutu lze uložit do 1000 Kčs, nestanoví-li zvláštní část tohoto zákona nebo jiný zákon pokutu vyšší.

(2) V blokovém řízení (§ 84) lze uložit pokutu do 500 Kčs a v příkazním řízení (§ 87) do 2000 Kčs.

(3) Pokuta uložená národním výborem je příjmem národního výboru, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. Pokuta uložená jiným správním orgánem České republiky je příjmem státního rozpočtu této republiky.

(4) Příjmem národního výboru je též výnos pokut uložených jiným správním orgánem v blokovém řízení, pokud je národní výbor vymáhal.

§ 14

(1) Zákaz činnosti lze uložit jen za přestupky uvedené ve zvláštní části tohoto zákona nebo v jiném zákoně a na dobu tam stanovenou, nejdéle na dva roky, a jde-li o činnost, kterou pachatel vykonává v pracovním nebo jiném obdobném poměru, nebo k níž je třeba povolení nebo souhlasu státního orgánu, a spáchal-li pachatel přestupek touto činností nebo v souvislosti s ní.

(2) Do doby zákazu činnosti se započítává doba, po kterou pachatel na základě opatření orgánu státní správy učiněného v souvislosti s projednávaným přestupkem nesměl již tuto činnost vykonávat.

(3) Od výkonu zbytku zákazu činnosti lze po uplynutí poloviny doby výkonu této sankce upustit, jestliže pachatel přestupku způsobem svého života prokázal, že její další výkon není potřebný.

§ 15

(1) Propadnutí věci lze uložit, jestliže věc náleží pachateli a věc

a) byla ke spáchání přestupku užita nebo určena, anebo

b) byla přestupkem získána nebo byla nabyta za věc přestupkem získanou.

(2) Propadnutí věci nelze uložit, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze přestupku.

(3) Vlastníkem propadlé věci se stává stát.

Ochranná opatření

§ 16

Ochrannými opatřeními jsou:

a) omezující opatření,

b) zabrání věci.

§ 17

(1) Omezující opatření spočívá v zákazu navštěvovat určená veřejně přístupná místa a místnosti, v nichž se podávají alkoholické nápoje nebo se konají veřejné tělovýchovné, sportovní nebo kulturní podniky. Lze je uložit pachateli přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi (§ 30), přestupku proti veřejnému pořádku (§ 47 a 48) a přestupku proti občanskému soužití (§ 49).

(2) Omezující opatření musí být přiměřené povaze a závažnosti spáchaného přestupku; lze je uložit jen spolu se sankcí a nejdéle na dobu jednoho roku.

§ 18

(1) Nebylo-li uloženo propadnutí věci uvedené v § 15 odst. 1 písm. a) nebo b), lze rozhodnout, že se taková věc zabírá, jestliže

a) náleží pachateli, kterého nelze za přestupek stíhat, nebo

b) nenáleží pachateli přestupku
a jestliže to vyžaduje bezpečnost osob nebo majetku anebo jiný obecný zájem.

(2) O zabrání věci nelze rozhodnout, jestliže od jednání majícího znaky přestupku uplynuly dva roky. Ustanovení § 15 odst. 2 platí obdobně.

(3) Vlastníkem zabrané věci se stává stát.

§ 19
Zvláštní ustanovení o mladistvých

(1) Při posuzování přestupku osoby, která v době jeho spáchání dovršila patnáctý rok a nepřekročila osmnáctý rok svého věku (dále jen „mladistvý“), se přihlíží ke zvláštní péči, kterou společnost věnuje mládeži.

(2) Přestupek mladistvého nelze projednat v příkazním řízení.

(3) Horní hranice pokuty se u mladistvých snižuje na polovinu, přičemž však nesmí být vyšší než 2000 Kčs. V blokovém řízení nelze uložit mladistvému pokutu vyšší než 200 Kčs.

(4) Zákaz činnosti lze mladistvému uložit nejdéle na dobu jednoho roku, nebránil-li by výkon této sankce jeho přípravě na povolání.

§ 20
Zánik odpovědnosti za přestupek

Přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok; nelze jej též projednat, popřípadě uloženou sankci nebo její zbytek vykonat, vztahuje-li se na přestupek amnestie.

ČÁST DRUHÁ
ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Přestupky proti pořádku ve státní správě

§ 21
Přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) neoprávněně zhotoví reprodukci ceniny nebo neoprávněně zhotoví nebo uvede do oběhu předmět, který by mohl být zaměněn s ceninou nebo s razítkem státního orgánu nebo organizace bez úmyslu se obohatit nebo padělat veřejnou listinu nebo uvedené předměty,

b) úmyslně uvede nesprávný nebo neúplný údaj orgánu státní správy anebo mu požadovaný údaj zatají, ač má povinnost takový údaj uvést,

c) úmyslně neoprávněně užívá vědeckou nebo uměleckou hodnost nebo titul absolventa vysoké školy,

d) úmyslně zničí, poškodí nebo neoprávněně odstraní nebo poruší úřední uzávěru nebo úřední značku,

e) úmyslně zničí, poškodí nebo neoprávněně odstraní veřejnou vyhlášku nebo pozmění její obsah,

f) úmyslně podá nepravdivou nebo neúplnou svědeckou výpověď ve správním řízení anebo úmyslně uvede nepravdivý údaj v čestném prohlášení u orgánu státní správy,

g) úmyslně neoprávněně vystupuje jako veřejný činitel,

h) úmyslně nedodrží omezující opatření uložené v přestupkovém řízení.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až c) lze uložit pokutu do 1000 Kčs a za přestupek podle odstavce 1 písm. d) až h) pokutu do 3000 Kčs.

§ 22
Přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) poruší obecně závazný právní předpis o bezpečnosti a plynulosti silničního provozu,

b) porušením obecně závazného právního předpisu podle písmene a) bezprostředně ohrozí bezpečnost nebo plynulost silničního provozu nebo způsobí dopravní nehodu.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 1000 Kčs a, je-li přestupek spáchán řidičem motorového vozidla tím, že se odmítl podrobit dechové zkoušce nebo, byla-li dechová zkouška pozitivní, odmítl se podrobit lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, ač to u odběru krve nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví, lze za něj uložit pokutu do 5000 Kčs a zákaz činnosti do jednoho roku. Za přestupek podle odstavce 1 písm. b) lze uložit pokutu do 5000 Kčs a zákaz činnosti do jednoho roku.

§ 23
Ostatní přestupky na úseku dopravy a přestupky na úseku silničního hospodářství

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) úmyslně zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění, pozmění, zakryje, přemístí nebo umístí dopravní značku, návěstidlo, signální nebo návěstní znak, signální nebo návěstní zařízení, informační zařízení pro cestující, vyvěšený jízdní řád, označení zastávky veřejné dopravy nebo jiného dopravního zařízení anebo neoprávněně používá takové zařízení,

b) uzavře bez povolení pozemní komunikaci anebo překročí lhůtu stanovenou pro uzavírku nebo pro zvláštní užívání pozemní komunikace,

c) provozuje nepovolenou nebo zakázanou činnost v ochranném pásmu dráhy či pozemní komunikace nebo pozemního leteckého zařízení anebo v územním obvodu vnitrozemského přístavu,

d) poruší povinnost stanovenou obecně závazným právním předpisem pro stavbu či provoz civilních letadel včetně kluzáků,

e) nesplní povinnost uloženou státním orgánem ke zdolání mimořádně naléhavých přepravních potřeb,

f) provozuje dopravu bez povolení nebo poruší povinnost stanovenou obecně závazným právním předpisem pro provozování dopravy,

g) porušením povinnosti stanovené obecně závazným právním předpisem ohrozí bezpečnost nebo plynulost železničního, leteckého nebo plavebního provozu nebo způsobí v takovém provozu dopravní nehodu,

h) poruší povinnost stanovenou obecně závazným právním předpisem pro dopravu nebo přepravu nebezpečných věcí,

ch) znečistí nebo poškodí pozemní komunikaci tak, že způsobí závadu v její sjízdnosti nebo schůdnosti,

i) úmyslně poškodí dopravní stavbu nebo jiné zařízení, které je součástí této stavby, anebo úmyslně naruší činnost sdělovacího nebo zabezpečovacího zařízení,

j) odmítne podrobit se dechové zkoušce nebo, byla-li dechová zkouška pozitivní, podrobit se lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, ač to u odběru krve nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví, jestliže se tak stalo v souvislosti s řízením železničního, leteckého nebo plavebního provozu.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až f) lze uložit pokutu do 3000 Kčs a za přestupek podle odstavce 1 písm. g) až j) pokutu do 5000 Kčs; zákaz činnosti do jednoho roku lze uložit za přestupek podle odstavce 1 písm. d), g) a j).

§ 24
Přestupky na úseku podnikání

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) poškodí jiného na ceně, jakosti, množství nebo hmotnosti při prodeji zboží nebo poskytování jiných služeb,

b) v obchodě nebo při jiném podnikání zpracovává, prodává nebo v souvislosti s tím skladuje nebo po provedené opravě či úpravě vydává zboží z drahých kovů, které neodpovídá právním předpisům o jeho povinném přezkoušení nebo úředním označení,

c) padělá nebo úmyslně zneužije úřední značku pro zboží z drahých kovů anebo úmyslně uvede do oběhu zboží označené takovou značkou,

d) neoprávněně provozuje obchodní, výrobní či jinou výdělečnou činnost.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) a b) lze uložit pokutu do 5000 Kčs a za přestupek podle odstavce 1 písm. c) a d) pokutu do 10 000 Kčs; zákaz činnosti do jednoho roku lze uložit za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až c).

§ 25
Přestupky na úseku hospodářských styků se zahraničím

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) neoprávněně zřídí nebo provozuje obchodní zastupitelství zahraniční osoby v České republice,

b) při provádění zahraničně hospodářské činnosti poruší zákaz, omezení nebo podmínku stanovené na základě obecně závazného právního předpisu,

c) neoprávněně provádí zahraničně hospodářskou činnost.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) a b) lze uložit pokutu do 5000 Kčs a za přestupek podle odstavce 1 písm. c) pokutu do 10 000 Kčs; zákaz činnosti do jednoho roku lze uložit za přestupek podle odstavce 1 písm. b).

§ 26
Přestupky na úseku hospodaření s byty a nebytovými prostory

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo úmyslně protiprávně získá nebo obsadí byt nebo nebytový prostor.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 5000 Kčs.

§ 27
Přestupky na úseku financí a československé měny

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) neoprávněně zhotoví reprodukci zákonných peněz, šeku, cenného papíru nebo platební karty anebo neoprávněně zhotoví nebo uvede do oběhu předmět, který by mohl být zaměněn se zákonnými penězi, šekem, cenným papírem nebo platební kartou,

b) poruší povinnost spolupůsobit v řízení daňovém, odvodovém, poplatkovém nebo o jiné podobné dávce.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 5000 Kčs.

§ 28
Přestupky na úseku práce a sociálních věcí

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) ztíží péči osvojitele nebo výchovu osvojence prozrazením nebo rozšířením údajů o osvojení,

b) maří výkon ochranné výchovy nezletilého anebo narušuje výchovu dítěte svěřeného do výchovy jiného občana než rodiče nebo do pěstounské péče,

c) jako cizinec je zaměstnán v České republice bez pracovního povolení, pokud je takového povolení třeba,

d) neoprávněně zprostředkovává pracovní činnost.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. b) lze uložit pokutu do 5000 Kčs a za přestupek podle odstavce 1 písm. a), c) a d) pokutu do 10 000 Kčs.

§ 29
Přestupky na úseku zdravotnictví

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) úmyslně zmaří, ztíží nebo ohrozí poskytnutí zdravotnické služby nebo se nepodrobí povinnému vyšetření nebo léčení,

b) nedodrží opatření uložené ke snížení hluku a vibrací nebo znečistí ovzduší škodlivinami nad stanovenou přípustnou mez,

c) nedodrží opatření stanovené na ochranu přírodních léčebných lázní nebo přírodního léčivého zdroje,

d) ohrozí nebo poruší zdravotní nezávadnost poživatin nebo pitné vody,

e) poruší povinnost stanovenou obecně závazným právním předpisem pro dodržování hygienických požadavků na pracovní prostředí,

f) padělá nebo úmyslně neoprávněně změní lékařskou zprávu nebo zdravotní průkaz anebo zneužije lékařskou dokumentaci,

g) poruší povinnost při zacházení s jedy, omamnými látkami, psychotropními látkami nebo jinými látkami škodlivými zdraví anebo poruší povinnost k ochraně zdraví před ionizujícím zářením,

h) poruší zákaz nebo nesplní povinnost stanovenou nebo uloženou v souvislosti s předcházením a výskytem přenosných nemocí,

ch) padělá lékařský předpis nebo pozmění jeho obsah v úmyslu, aby ho bylo použito jako pravého, nebo užije takového předpisu jako pravého anebo poskytne tiskopis lékařského předpisu jinému v úmyslu, aby ho bylo použito k padělání, nebo v témže úmyslu odcizí či jinak neoprávněně získá takový tiskopis.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až e) lze uložit pokutu do 3000 Kčs a za přestupek podle odstavce 1 písm. f) až ch) pokutu do 5000 Kčs; zákaz činnosti do jednoho roku lze uložit za přestupek podle odstavce 1 písm. f), g) a ch).

§ 30
Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) prodá, podá nebo jinak umožní požití alkoholického nápoje osobě zjevně ovlivněné alkoholickým nápojem nebo jinou návykovou látkou, osobě mladší osmnácti let nebo osobě o níž ví, že bude vykonávat zaměstnání nebo jinou činnost, při níž by mohla ohrozit zdraví lidí nebo poškodit majetek,

b) neoprávněně prodá, podá nebo jinak umožní druhé osobě škodlivé užívání jiné návykové látky než je alkohol,

c) se nepodrobí opatření postihujícímu nadměrné požívání alkoholických nápojů nebo užívání jiných návykových látek,

d) úmyslně vyrobí líh nebo destilát bez povolení anebo úmyslně líh nebo destilát bez povolení vyrobený přechovává nebo uvádí do oběhu,

e) úmyslně umožňuje požívání alkoholických nápojů nebo užívání jiných návykových látek osobě mladší osmnácti let, ohrožuje-li tím její tělesný nebo mravní vývoj,

f) požije alkoholický nápoj nebo užije jinou návykovou látku, ačkoliv ví, že bude vykonávat zaměstnání nebo jinou činnost, při níž by mohl ohrozit zdraví lidí nebo poškodit majetek,

g) po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky vykonává činnost uvedenou v písmenu f),

h) ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil požitím alkoholického nápoje nebo užitím jiné návykové látky, vykonává činnost uvedenou v písmenu f).

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a), b), c), d) a f) lze uložit pokutu do 3000 Kčs, za přestupek podle odstavce 1 písm. e) a g) pokutu do 5000 Kčs a za přestupek podle odstavce 1 písm. h) pokutu do 10 000 Kčs; zákaz činnosti do šesti měsíců lze uložit za přestupek podle odstavce 1 písm. f), do jednoho roku za přestupek podle odstavce 1 písm. g) a do dvou let za přestupek podle odstavce 1 písm. h).

§ 31
Přestupky na úseku školství a výchovy mládeže

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo ohrožuje výchovu a vzdělávání nezletilého zejména tím, že nepřihlásí dítě k povinné školní docházce nebo zanedbává péči o povinnou školní docházku žáka.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 3000 Kčs.

§ 32
Přestupky na úseku kultury

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) nedodrží podmínky stanovené pro pořádání divadelního nebo filmového představení, hudební nebo jiné veřejné produkce, výstavy, přednášky nebo podniku lidové zábavy,

b) neoprávněně užije dílo ve smyslu práva autorského nebo umělecký výkon,

c) poruší obecně závazný právní předpis o ochraně předmětů nebo souborů předmětů kultovní, muzejní nebo galerijní hodnoty,

d) poruší obecně závazný právní předpis ve věcech ochrany církví a náboženských společností.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až d) lze uložit pokutu do 3000 Kčs.

§ 33
Přestupky na úseku lesního hospodářství

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) naruší půdní kryt lesa nepovolenou těžbou,

b) poruší povinnost stanovenou k ochraně lesního porostu před zvláště nebezpečnými škůdci nebo chorobami,

c) neoprávněně zabere pozemek z lesního půdního fondu nebo omezí jeho využívání bez rozhodnutí orgánu státní správy.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) a b) lze uložit pokutu do 3000 Kčs a za přestupek podle odstavce 1 písm. c) pokutu do 5000 Kčs.

§ 34
Přestupky na úseku vodního hospodářství

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) vysadí, pokácí nebo odstraní bez povolení strom nebo keř v zátopovém území anebo těží bez povolení říční materiál z koryta vodního toku,

b) nakládá bez povolení nebo v rozporu s ním s povrchovou nebo podzemní vodou, pokud je takového povolení třeba,

c) poškodí vodohospodářské dílo nebo zařízení sloužící vodnímu hospodářství,

d) zřídí nebo zruší bez povolení nebo v rozporu s ním vodohospodářské dílo nebo vodovodní anebo kanalizační přípojku,

e) znečistí povrchovou nebo podzemní vodu anebo ohrozí její jakost nebo zdravotní nezávadnost,

f) nesplní povinnost uloženou vodohospodářským orgánem nebo povodňovou komisí při povodni,

g) vypustí bez povolení nebo v rozporu s ním odpadní vodu do povrchové nebo podzemní vody, popřípadě do veřejné kanalizace.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až c) lze uložit pokutu do 3000 Kčs a za přestupek podle odstavce 1 písm. d) až g) pokutu do 5000 Kčs.

§ 35
Přestupky na úseku zemědělství, myslivosti a rybářství

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) neoprávněně vyrobí, doveze, uvede do oběhu nebo neoprávněně či nesprávně použije chemický nebo biologický přípravek na ochranu rostlin,

b) znečistí půdu nevhodným skladováním olejů a pohonných hmot, pesticidů, hnojiv, popřípadě jiných škodlivých látek,

c) nesplní opatření uložené podle obecně závazných právních předpisů o ochraně zemědělského půdního fondu, o rostlinné výrobě, o živočišné výrobě, o myslivosti nebo o rybářství,

d) poruší povinnost stanovenou k ochraně rostlin před zvláště nebezpečnými škůdci nebo chorobami,

e) neoprávněně provede změnu kultury pozemku, který je součástí zemědělského půdního fondu, anebo neoprávněně odejme zemědělskou půdu zemědělské výrobě nebo neoprávněně provádí činnost poškozující zemědělskou výrobu na takové půdě,

f) úmyslně neoprávněně zasáhne do práva myslivosti nebo do výkonu rybářského práva anebo úmyslně loví zvěř nebo chytá ryby v době hájení.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až d) lze uložit pokutu do 3000 Kčs a za přestupek podle odstavce 1 písm. e) a f) pokutu do 5000 Kčs; zákaz činnosti do jednoho roku lze uložit za přestupek podle odstavce 1 písm. f).

§ 36
Přestupky na úseku spojů

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) poruší poštovní výhradu,

b) se neoprávněně napojí na telekomunikační síť nebo na jiné zařízení správy spojů anebo do nich neoprávněně zasáhne,

c) poruší zasílací podmínky, jde-li o poštovní zásilku obsahující nebezpečnou věc,

d) poruší obecně závazný právní předpis o držení a provozu vysílacích radiových stanic a jiných telekomunikačních zařízení,

e) úmyslně ruší příjem rozhlasového, televizního nebo jiného signálu.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 3000 Kčs; zákaz činnosti do jednoho roku lze uložit za přestupek podle odstavce 1 písm. d).

§ 37
Přestupky na úseku geodézie a kartografie

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) úmyslně ohrozí nebo neoprávněně ztíží provádění geodetických a kartografických prací,

b) úmyslně zničí, poškodí nebo neoprávněně odstraní nebo přemístí měřičskou značku, signál nebo jiné zařízení geodetických bodů,

c) na vyzvání orgánu geodézie a kartografie nepředloží podklady potřebné pro zápis do evidence nemovitostí.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 1000 Kčs a za přestupek podle odstavce 1 písm. b) a c) pokutu do 3000 Kčs.

§ 38
Přestupky na úseku geologie

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo úmyslně

a) ohrozí nebo neoprávněně ztíží provádění státem organizovaných geologických prací,

b) zničí, poškodí nebo znehodnotí geologické výzkumné nebo průzkumné dílo, vzorek nebo jinou hmotnou geologickou dokumentaci.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 1000 Kčs a za přestupek podle odstavce 1 písm. b) pokutu do 3000 Kčs.

§ 39
Přestupky na úseku ochrany a využití nerostného bohatství

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) neoprávněně vnikne do důlního díla nebo do území, ve kterém je vykonávána hornická činnost nebo činnost prováděná hornickým způsobem, nebo do poddolovaného území, kam je vstup zakázán,

b) úmyslně poškodí zařízení sloužící k využívání nerostného bohatství nebo k provádění činnosti vykonávané hornickým způsobem, včetně důlně měřičských signálů, značek a ochrany znaků a jiných měřičských zařízení,

c) neoprávněně odvede povrchovou, podzemní nebo jinou vodu do důlních vod nebo důlních děl anebo úmyslně poškodí zařízení pro odvádění důlních vod.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 5000 Kčs.

§ 40
Přestupky na úseku používání výbušnin

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) nedbá nebo zneužije výstražného znamení, výstražné nebo informativní tabule nebo výstražného signálu při provádění trhacích nebo ohňostrojových prací anebo je úmyslně zničí, poškodí nebo neoprávněně odstraní,

b) neoprávněně získá nebo přechovává výbušninu,

c) použije bez povolení výbušninu k trhacím nebo ohňostrojovým pracím.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) a b) lze uložit pokutu do 3000 Kčs a za přestupek podle odstavce 1 písm. c) pokutu do 5000 Kčs.

§ 41
Přestupky na úseku energetiky, teplárenství a plynárenství

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo neoprávněně

a) odstraní zařízení pro rozvod elektřiny, tepla nebo topných plynů, popřípadě příslušenství nebo přípojky k těmto zařízením, měřící zařízení nebo plombu, nadzemní nebo podzemní zařízení sdělovací nebo ovládací techniky energetiky, teplárenství nebo plynárenství,

b) zasáhne do zařízení pro veřejný rozvod elektřiny, tepla nebo plynu, včetně odběrného rozvodního zařízení před měřícím zařízením.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 3000 Kčs.

§ 42
Přestupky na úseku všeobecné vnitřní správy

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) úmyslně poškodí, zneužije nebo zneváží státní symbol anebo jiný symbol chráněný obecně závazným právním předpisem,

b) úmyslně zničí, poškodí nebo zneužije občanský průkaz,

c) neoprávněně si přisvojí vyznamenání nebo čestné uznání udělované státním orgánem.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až c) lze uložit pokutu do 3000 Kčs.

§ 43
Přestupky na úseku obrany České a Slovenské Federativní Republiky

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) poruší odvodní povinnost nebo naruší průběh odvodního řízení,

b) neuposlechne povolání vydaného na základě branného zákona orgánem vojenské správy,

c) poruší povinnost uloženou k zabezpečení úkolů civilní obrany,

d) úmyslně zničí, poškodí nebo zneužije průkaz vydaný branci nebo vojákovi anebo průkaz o neschopnosti k vojenské činné službě.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 3000 Kčs.

§ 44
Přestupky na úseku ochrany a správy státních hranic

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) úmyslně zničí nebo poškodí nebo neoprávněně přemístí nebo odstraní hraniční znak nebo výstražnou tabuli vyznačující státní hranici nebo hraniční pásmo,

b) úmyslně neoprávněně zasáhne do hraničního pruhu, zhorší-li se tím zřetelnost průběhu státní hranice, nebo do břehu či koryta hraničního vodního toku, anebo do společné hraniční cesty, změní-li se tím její poloha.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 5000 Kčs.

§ 45
Přestupky na úseku ochrany životního prostředí

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo porušením obecně závazných právních předpisů o ochraně životního prostředí jiným způsobem, než jak vyplývá z ustanovení § 21 až 44, zhorší životní prostředí.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 3000 Kčs.

§ 46
Ostatní přestupky proti pořádku ve státní správě

Přestupkem proti pořádku ve státní správě je porušení i jiných povinností, než které jsou uvedeny v § 21 až 45, jestliže jsou stanoveny obecně závaznými právními předpisy, včetně obecně závazných nařízení národních výborů, pokud se takovým jednáním ztíží plnění úkolů státní správy. Za takový přestupek lze uložit pokutu do 1000 Kčs.

Přestupky proti veřejnému pořádku

§ 47

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) neuposlechne výzvy veřejného činitele při výkonu jeho pravomoci,

b) poruší noční klid,

c) vzbudí veřejné pohoršení,

d) znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství,

e) úmyslně zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění, pozmění, zakryje nebo přemístí turistickou značku nebo jiné orientační označení,

f) poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání veřejných tělovýchovných, sportovních nebo kulturních podniků anebo v místech určených k rekreaci nebo turistice,

g) poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení,

h) neoprávněně založí skládku nebo odkládá odpadky nebo odpady mimo vyhrazená místa.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až d) lze uložit pokutu do 1000 Kčs, za přestupek podle odstavce 1 písm. e) až g) pokutu do 3000 Kčs a za přestupek podle odstavce 1 písm. h) pokutu do 5000 Kčs.

§ 48

Přestupkem proti veřejnému pořádku je porušení i jiných povinností, než které jsou uvedeny v § 47, jestliže jsou stanoveny obecně závaznými právními předpisy, včetně obecně závazných nařízení národních výborů, pokud se takovým jednáním ohrozí nebo naruší veřejný pořádek. Za takový přestupek lze uložit pokutu do 1000 Kčs.

§ 49
Přestupky proti občanskému soužití

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch,

b) jinému z nedbalosti ublíží na zdraví,

c) úmyslně uvede nesprávný nebo neúplný údaj před státním orgánem nebo organizací za účelem získání neoprávněné výhody,

d) úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 1000 Kčs a za přestupek podle odstavce 1 písm. b) až d) pokutu do 3000 Kčs.

§ 50
Přestupky proti majetku

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku, pokud škoda nepřesahuje polovinu nejnižší měsíční mzdy stanovené obecně závazným právním předpisem, nebo se o takové jednání pokusí.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 3000 Kčs.

ČÁST TŘETÍ
ŘÍZENÍ O PŘESTUPCÍCH

§ 51
Obecné ustanovení

Není-li v tomto nebo jiném zákoně stanoveno jinak, vztahují se na řízení o přestupcích obecné předpisy o správním řízení.[4])

Příslušnost

§ 52

Přestupky projednávají

a) národní výbory,

b) orgány Sboru národní bezpečnosti, jde-li o přestupky spáchané porušením obecně závazných právních předpisů o bezpečnosti a plynulosti silničního provozu,

c) jiné správní orgány, stanoví-li tak zvláštní zákon.

§ 53

(1) Místní národní výbory projednávají přestupky ve věcech, které spravují, přestupky proti veřejnému pořádku, přestupky proti majetku, jakož i přestupky proti občanskému soužití, pokud nebyly spáchány porušením obecně závazných právních předpisů o bezpečnosti a plynulosti silničního provozu.

(2) Okresní národní výbor může svěřit působnost ve věcech projednávání přestupků proti veřejnému pořádku, přestupků proti občanskému soužití a přestupků proti majetku jinému místnímu národnímu výboru, pokud u příslušného místního národního výboru nejsou vytvořeny podmínky pro jejich projednávání a pokud s tím dotčené místní národní výbory souhlasí.

(3) Okresní národní výbory projednávají přestupky ve věcech, které spravují, a ostatní přestupky, pokud k jejich projednání nejsou příslušné jiné správní orgány.

(4) Okresní národní výbor může pověřit projednáváním přestupků podle odstavce 3 místní národní výbor, pokud s tím tento národní výbor souhlasí a jsou-li u něj pro to vytvořeny podmínky.

(5) Národní výbory mohou jako svůj zvláštní orgán[5]) zřizovat komise k projednávání přestupků. Tyto komise jednají a rozhodují v tříčlenném složení vždy za předsednictví osoby s právnickým

vzděláním nebo se zvláštní odbornou způsobilostí pro projednávání přestupků;[6]) usnášejí se většinou hlasů.

(6) Plenární zasedání národního výboru si nemůže vyhradit rozhodování o přestupku.[7])

§ 54

Přestupky spáchané porušením obecně závazných právních předpisů o bezpečnosti a plynulosti silničního provozu projednávají v prvním stupni útvary Sboru národní bezpečnosti v okresech, a jde-li o přestupky, za které lze uložit pokutu pouze do 1000 Kčs, i v obvodech.

§ 55

(1) K projednání přestupku je místně příslušný správní orgán, v jehož územním obvodu byl přestupek spáchán.[8])

(2) Přestupek, který byl spáchán v cizině československým státním občanem anebo cizincem, který má trvalý pobyt na území České a Slovenské Federativní Republiky, nebo nelze-li místo spáchání přestupku spolehlivě zjistit, projedná správní orgán, v jehož územním obvodu pachatel má nebo naposledy měl trvalý pobyt.

(3) Místně příslušný správní orgán může k usnadnění projednání přestupku nebo z jiného důležitého důvodu postoupit věc i bez souhlasu účastníků řízení jinému věcně příslušnému správnímu orgánu, v jehož územním obvodu se pachatel zdržuje nebo pracuje.

§ 56
Součinnost

(1) Státní orgány a státní organizace poskytují správním orgánům při prověřování oznámení o přestupcích, při projednávání přestupků a při výkonu rozhodnutí potřebnou součinnost. Státní orgány oznamují příslušným správním orgánům přestupky, o kterých se dozví při výkonu své pravomoci, nejsou-li samy příslušny k jejich projednávání.

(2) Občané jsou povinni podat správním orgánům nezbytné vysvětlení k prověření došlého oznámení o přestupku (§ 67 odst. 2); podání vysvětlení jsou oprávněni odepřít, jestliže by jim nebo osobám blízkým hrozilo nebezpečí postihu za přestupek, popřípadě za trestný čin nebo by porušili státní nebo služební tajemství anebo zákonem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti.

§ 57
Společné řízení

(1) Jestliže pachatel se dopustil více přestupků, které je příslušný projednávat týž orgán, projednávají se tyto přestupky ve společném řízení.

(2) Společné řízení se koná též proti všem pachatelům, jejichž přestupky spolu souvisejí a jsou projednávány týmž orgánem. K urychlení řízení nebo z jiného důležitého důvodu lze věc některého pachatele přestupku vyloučit ze společného řízení.

Objasňování přestupků

§ 58

Orgány Sboru národní bezpečnosti objasňují

a) přestupky uvedené v § 24 odst. 1 písm. d), § 29 odst. 1 písm. ch), § 30 odst. 1 písm. d) až h) a § 35 odst. 1 písm. f),

b) přestupky proti veřejnému pořádku, přestupky proti občanskému soužití, pokud směřují proti bezpečnosti osob, přestupky proti majetku, přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu a další přestupky proti pořádku ve státní správě spáchané na úseku státní správy v jejich působnosti.

§ 59

(1) Objasňování přestupků se koná na základě vlastního šetření orgánu Sboru národní bezpečnosti nebo na základě oznámení občana, organizace nebo orgánu o přestupku. Pokud je oznámení podáváno osobně, sepíše se o něm zápis.

(2) Orgán Sboru národní bezpečnosti je povinen přijímat oznámení o přestupcích, které objasňuje, a co nejrychleji je vyřizovat.

§ 60

(1) Vznikne-li podezření, že přestupek spáchala určitá osoba, sdělí orgán Sboru národní bezpečnosti této osobě, z jakého přestupku je podezřelá, nejpozději na počátku osobního jednání s ní.

(2) Osoba podezřelá ze spáchání přestupku je oprávněna dát se zastupovat advokátem nebo jiným zástupcem, kterého si zvolí. Tento je oprávněn účastnit se úkonů při objasňování přestupku.

(3) Obdobné oprávnění přísluší i zákonnému zástupci mladistvého.

(4) Požádá-li o to zákonný zástupce mladistvého, má právo účastnit se úkonů při objasňování přestupku mladistvého.

§ 61

Orgán Sboru národní bezpečnosti

a) věc odevzdá příslušnému orgánu, jde-li o jednání mající znaky přestupku, které se projednává podle zvláštních předpisů,[3]) nebo jde-li o jiný správní delikt než přestupek anebo nasvědčují-li skutečnosti, že jde o trestný čin,

b) věc odloží, není-li dáno podezření z přestupku nebo nelze-li přestupek projednat.

§ 62

Objasňování přestupku musí být skončeno zpravidla do jednoho měsíce ode dne, kdy se orgán Sboru národní bezpečnosti o přestupku dozvěděl. Po skončení objasňování se o učiněných opatřeních vyrozumí oznamovatel, pokud o to požádal, a osoba podezřelá z přestupku.

§ 63

(1) Nejsou-li dány důvody k odevzdání nebo odložení věci podle § 61, předloží orgán Sboru národní bezpečnosti příslušnému správnímu orgánu zprávu o výsledku objasňování, která musí obsahovat:

a) označení orgánu, který objasňování prováděl, a datum sepsání zprávy,

b) osobní údaje podezřelého z přestupku a osobní údaje poškozeného,

c) stručné a výstižné vylíčení skutkového stavu spolu s obsahem výpovědi a s uvedením, jaký přestupek se ve skutku spatřuje.

(2) Ke zprávě o výsledcích objasňování se připojí všechny důkazy, které byly získány v průběhu objasňování.

§ 64

Při objasňování přestupků orgán Sboru národní bezpečnosti

a) vyžaduje vysvětlení od státních orgánů a od organizací,

b) vyžaduje odborné vyjádření od příslušných orgánů,

c) obstarává potřebné podklady, zejména spisy a jiné písemné materiály,

d) vyžaduje potřebná vysvětlení od občanů,

e) vyžaduje úkony potřebné při zjištění totožnosti osob a jejich pobytu.

§ 65

Orgány Sboru národní bezpečnosti postupují při objasňování dále podle zvláštních předpisů.[9])

§ 66
Odložení věci

(1) Správní orgán, aniž řízení zahájí, věc odloží, jestliže osoba podezřelá z přestupku

a) požívá výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva,

b) v době spáchání přestupku nedovršila patnáctý rok svého věku nebo trpěla duševní poruchou, pro niž nemohla rozpoznat, že svým jednáním porušuje nebo ohrožuje zájem chráněný zákonem, nebo ovládat své jednání,

c) zemřela před zahájením řízení.

(2) Správní orgán věc dále odloží, jestliže

a) došlé oznámení (§ 67 odst. 2) neodůvodňuje zahájení řízení o přestupku nebo postoupení věci podle § 71,

b) o skutku se koná trestní stíhání nebo řízení u jiného příslušného správního orgánu,

c) o skutku již bylo pravomocně rozhodnuto správním orgánem nebo orgánem činným v trestním řízení anebo v blokovém řízení,

d) o skutku již bylo rozhodnuto v kárném nebo disciplinárním řízení a uložené opatření se považuje za postačující,

e) odpovědnost za přestupek zanikla,

f) návrh na zahájení řízení o přestupku byl podán opožděně (§ 68 odst. 2).

(3) Rozhodnutí o odložení věci se nevydává.

O odložení věci se vyrozumí pouze poškozený.

Zahájení řízení

§ 67

(1) Přestupky se projednávají z úřední povinnosti, pokud nejde o přestupky, které se projednávají jen na návrh (§ 68 odst. 1).

(2) Podkladem pro zahájení řízení o přestupku je oznámení státního orgánu, organizace nebo občana o přestupku, poznatek z vlastní činnosti správního orgánu nebo postoupení věci orgánem činným v trestním řízení.

(3) Jestliže správní orgán věc neodloží ani neshledá důvod pro postoupení věci jinému orgánu, zahájí řízení o přestupku bezodkladně, nejpozději do třiceti dnů.

(4) Požádá-li o to oznamovatel, vyrozumí jej správní orgán do třiceti dnů od oznámení o učiněných opatřeních.

(5) Řízení o přestupcích uvedených v § 58 odst. 1 písm. a) se zahajuje jen na základě zprávy orgánu Sboru národní bezpečnosti o výsledcích objasňování.

§ 68

(1) Přestupky podle § 49 odst. 1 písm. b) a d) a přestupky podle § 50 spáchané mezi blízkými osobami, jakož i přestupky podle § 49 odst. 1 písm. a) se projednávají jen na návrh postižené osoby, jejího zákonného zástupce nebo opatrovníka (dále jen „navrhovatel“).

(2) U přestupku, který lze projednat jen na návrh, lze návrh podat příslušnému správnímu orgánu nebo při objasňování orgánu Sboru národní bezpečnosti nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o přestupku nebo o postoupení věci orgánem činným v trestním řízení. V návrhu musí být uvedeno, kdo je postiženou osobou, koho navrhovatel označuje za pachatele a kde, kdy a jakým způsobem měl být přestupek spáchán.

(3) Vyjde-li v řízení o přestupku podle § 49 odst. 1 písm. b) a d) nebo přestupku podle § 50 zahájeném na návrh najevo, že skutek nebyl spáchán mezi osobami blízkými, pokračuje se v řízení z úřední povinnosti.

(4) Osobou blízkou se rozumí příbuzný v pokolení přímém, osvojitel, osvojenec, sourozenec a manžel; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké jen tehdy, kdyby újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá právem pociťovala jako újmu vlastní.

§ 69
Došetřování přestupků

Správní orgány jsou oprávněny požádat příslušný útvar Sboru národní bezpečnosti o provedení úkonů podle zvláštních předpisů[10]) v zájmu došetření skutečností nezbytných pro projednání přestupků, pokud je nemohou provést vlastními silami a prostředky.

§ 70
Náhrada škody

(1) Uplatnil-li ten, komu byla přestupkem způsobena majetková škoda, nárok na její náhradu v řízení o přestupku (dále jen „poškozený“), působí správní orgán, který přestupek projednává, k tomu, aby byla škoda dobrovolně nahrazena.

(2) Jestliže škoda a její výše byla spolehlivě zjištěna a škoda nebyla dobrovolně nahrazena, uloží správní orgán pachateli přestupku povinnost ji nahradit; jinak odkáže poškozeného s jeho nárokem na náhradu škody na soud nebo jiný příslušný orgán.

§ 71
Postoupení věci

Správní orgán postoupí věc

a) prokurátorovi nebo orgánům Sboru národní bezpečnosti, nasvědčují-li skutečnosti, že jde o trestný čin,

b) orgánu příslušnému podle zvláštního předpisu[3]) k projednání skutku osoby uvedené v § 10 odst. 1,

c) správnímu orgánu příslušnému k projednání skutku, který je jiným správním deliktem než přestupkem.

§ 72
Účastníci řízení

V řízení o přestupku jsou účastníky řízení

a) obviněný z přestupku,

b) poškozený, pokud jde o projednávání náhrady majetkové škody způsobené přestupkem,

c) vlastník věci, která může být zabrána nebo byla zabrána, v části řízení týkající se zabrání věci,

d) navrhovatel, na jehož návrh bylo zahájeno řízení o přestupku podle § 68 odst. 1.

§ 73
Obviněný z přestupku

(1) Občan je obviněným z přestupku, jakmile správní orgán učinil vůči němu první procesní úkon. Na takového občana se hledí, jako by byl nevinen, pokud jeho vina nebyla vyslovena pravomocným rozhodnutím.

(2) Obviněný z přestupku má právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a k důkazům o nich, uplatňovat skutečnosti a navrhovat důkazy na svou obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky. K výpovědi ani k doznání nesmí být donucován.

§ 74
Ústní jednání

(1) O přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.

(2) Je-li obviněným z přestupku mladistvý, vyrozumí správní orgán o nařízeném ústním jednání též zákonného zástupce mladistvého a orgán péče o dítě; jim se také rozhodnutí o přestupku oznamuje.

§ 75
Vydání a odnětí věci

(1) Kdo má u sebe věc důležitou pro zjištění skutečného stavu věci, nebo věc, která může být prohlášena za propadlou nebo zabranou, je povinen na výzvu správního orgánu ji vydat; nevydá-li ji, může se mu věc na základě rozhodnutí správního orgánu odejmout. Odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(2) Nebude-li vydaná nebo odňatá věc prohlášena za propadlou nebo zabranou, musí být bez zbytečných průtahů vrácena tomu, komu nepochybně patří; jinak tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odňata.

§ 76
Zastavení řízení

(1) Správní orgán řízení o přestupku zastaví, jestliže se v něm zjistí, že

a) skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není přestupkem,

b) skutek nespáchal obviněný z přestupku,

c) spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému z přestupku prokázáno,

d) obviněný z přestupku požívá výsad imunity podle mezinárodního práva nebo zákona,

e) obviněný z přestupku v době spáchání přestupku nedovršil patnáctý rok svého věku nebo trpěl duševní poruchou, pro niž nemohl rozpoznat, že svým jednáním porušuje nebo ohrožuje zájem chráněný zákonem, nebo ovládat své jednání,

f) odpovědnost za přestupek zanikla,

g) o skutku již bylo pravomocně rozhodnuto správním orgánem nebo orgánem činným v trestním řízení,

h) za přestupek byla uložena bloková pokuta,

ch) o skutku již bylo rozhodnuto v kárném nebo disciplinárním řízení a rozhodnutí se považuje za postačující,

i) obviněný z přestupku zemřel,

j) navrhovatel vzal svůj návrh na zahájení řízení zpět nebo se, ač řádně a včas předvolán, k ústnímu jednání bez náležité omluvy nebo bez důležitého důvodu nedostavil,

k) v řízení o přestupku urážky na cti došlo ke smíru,

l) věc byla postoupena podle § 71 po zahájení řízení.

(2) Odvolání proti rozhodnutí o zastavení řízení je přípustné pouze, bylo-li řízení zastaveno podle odstavce 1 písm. a), b), c) a j); v těchto případech se rozhodnutí o zastavení řízení účastníkům řízení oznamuje. V ostatních případech se rozhodnutí o zastavení řízení vyznačí ve spisu a účastníci řízení se o tom pouze vyrozumějí.

§ 77
Výrok rozhodnutí

Výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, musí obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, druh a výměru sankce, popřípadě rozhodnutí o upuštění od uložení sankce (§ 11 odst. 3), o započtení doby do doby zákazu činnosti (§ 14 odst. 2), o uložení ochranného opatření (§ 16), o nároku na náhradu škody (§ 70 odst. 2) a o náhradě nákladů řízení (§ 79 odst. 1).

§ 78
Smír

U přestupku urážky na cti se národní výbor pokusí uraženého na cti a obviněného z přestupku smířit.

§ 79
Náhrada nákladů řízení

(1) Občanovi, který byl uznán vinným z přestupku, jakož i navrhovateli, bylo-li řízení zahájené na jeho návrh zastaveno podle § 76 odst. 1 písm. a), b), c) nebo j), se uloží povinnost nahradit státu náklady spojené s projednáváním přestupku. Náklady řízení se hradí paušální částkou, kterou stanoví ministerstvo vnitra České republiky v dohodě s ministerstvem financí, cen a mezd České republiky obecně závazným právním předpisem.

(2) Povinnost nahradit náklady řízení nelze uložit v blokovém řízení (§ 84) ani v řízení příkazním (§ 87).

(3) Z důvodů zvláštního zřetele hodných lze od uložení povinnosti nahradit náklady řízení podle odstavce 1 zcela nebo zčásti upustit.

(4) Náhrada nákladů řízení je příjmem národního výboru, který o přestupku rozhodl v prvním stupni. Náhrada nákladů řízení o přestupku, který vedl jiný správní orgán České republiky, je příjmem státního rozpočtu této republiky.

§ 80
Doručování

Rozhodnutí o přestupku nelze doručit veřejnou vyhláškou.

Odvolání

§ 81

(1) Proti rozhodnutí o přestupku se může odvolat v plném rozsahu jen obviněný z přestupku a, jde-li o mladistvého, v jeho prospěch i jeho zákonný zástupce a orgán péče o dítě.

(2) Poškozený se může odvolat jen ve věci náhrady škody.

(3) Vlastník zabrané věci se může odvolat jen proti té části rozhodnutí, ve které se vyslovuje zabrání věci.

(4) U přestupků, které lze projednat jen na návrh, se může navrhovatel odvolat jen proti té části rozhodnutí, která se týká vyslovení viny obviněného z přestupku nebo povinnosti navrhovatele nahradit náklady řízení; může se též odvolat proti rozhodnutí o zastavení řízení (§ 76 odst. 2).

(5) Včas podané odvolání proti rozhodnutí o přestupku má odkladný účinek, který není možno vyloučit.

§ 82

V odvolacím řízení nemůže správní orgán změnit uloženou sankci v neprospěch obviněného z přestupku.

§ 83
Přezkoumání rozhodnutí o přestupku soudem

(1) Rozhodnutí o přestupku, kterým byla uložena pokuta vyšší než 2000 Kčs nebo zákaz činnosti na dobu delší než 6 měsíců anebo propadnutí nebo zabrání věci, jejíž hodnota přesahuje částku 2000 Kčs, je přezkoumatelné soudem.

(2) Návrh na přezkoumání rozhodnutí o přestupku soudem lze podat až po vyčerpání řádného opravného prostředku ve správním řízení.[11])

(3) K podání návrhu podle odstavce 2 jsou oprávněni účastníci řízení (§ 72) v rozsahu, v jakém jsou oprávněni podat odvolání (§ 81).

(4) Požádá-li účastník, který podal návrh na přezkoumání rozhodnutí o přestupku soudem, o odložení výkonu rozhodnutí,[12]) správní orgán jeho žádosti vyhoví.

(5) Při přezkoumávání rozhodnutí o přestupku soudem se postupuje podle zvláštního předpisu.[13])

Blokové řízení

§ 84

(1) Přestupek lze projednat uložením pokuty v blokovém řízení, jestliže je spolehlivě zjištěn, nestačí domluva a obviněný z přestupku je ochoten pokutu (§ 13 odst. 2) zaplatit.

(2) Proti uložení pokuty v blokovém řízení se nelze odvolat.

(3) Pokuty v blokovém řízení jsou oprávněny ukládat a vybírat správní orgány, v jejichž působnosti je projednávání přestupků, a osoby jimi pověřené a dále orgány určené tímto nebo jiným zákonem.

(4) V blokovém řízení nelze projednat přestupky, které lze projednat jen na návrh.

§ 85

(1) Bloky k ukládání pokut (dále jen „pokutové bloky“) vydává ministerstvo financí, cen a mezd České republiky.

(2) Orgány oprávněné ukládat a vybírat pokuty v blokovém řízení odebírají pokutové bloky od příslušné okresní finanční správy, plyne-li výnos z pokut do příslušného státního rozpočtu, a plyne-li výnos z pokut do rozpočtu národního výboru, od příslušného okresního národního výboru.

(3) Nemůže-li pachatel přestupku zaplatit pokutu na místě, vydá se mu blok na pokutu na místě nezaplacenou s poučením o způsobu zaplacení pokuty, o lhůtě její splatnosti a o následcích nezaplacení pokuty. Převzetí tohoto bloku pachatel přestupku potvrdí.

(4) Pověřené osoby jsou povinny prokázat, že jsou oprávněny ukládat a vybírat pokuty v blokovém řízení. Na pokutových blocích vyznačí, komu, kdy a za jaký přestupek byla pokuta v blokovém řízení uložena.

§ 86

V blokovém řízení mohou projednávat

a) orgány Sboru národní bezpečnosti též přestupky proti pořádku ve státní správě podle § 30, § 43 odst. 1 písm. a) a b) a § 44, jakož i podle § 46, pokud k nim došlo na úseku státní správy v jejich působnosti nebo na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, přestupky proti veřejnému pořádku podle § 47 a 48, přestupky proti občanskému soužití podle § 49 a přestupky proti majetku podle § 50,

b) orgány státního odborného dozoru nad bezpečností práce přestupky proti pořádku ve státní správě podle § 21 odst. 1 písm. b), d) a f), § 30 odst. 1 písm. f) a g) a § 46, pokud jimi byly porušeny obecně závazné právní předpisy o bezpečnosti práce, dopustil-li se některého z těchto přestupků pracovník organizace nebo podnikatel v jejich prostorách nebo na jejich pracovištích,

c) orgány hygienické služby přestupky proti pořádku ve státní správě podle § 29 odst.1 písm. a), b), d), e), g) a h).

§ 87
Příkazní řízení

(1) Není-li pochybnosti o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil a nebyla-li věc vyřízena v blokovém řízení, může správní orgán bez dalšího řízení vydat příkaz o uložení sankce za přestupek (§ 13 odst. 2).

(2) Příkaz nelze vydat, jestliže obviněný z přestupku je zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo jeho způsobilost k právním úkonům je omezena.

(3) Příkaz má stejné náležitosti jako rozhodnutí o přestupku. Oznamuje se vždy písemně.

(4) Obviněný z přestupku může proti příkazu podat do 15 dnů ode dne jeho doručení odpor správnímu orgánu, který příkaz vydal. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a správní orgán pokračuje v řízení. Obviněnému z přestupku nelze uložit jiný druh sankce, s výjimkou napomenutí, nebo vyšší výměru sankce, než byly uvedeny v příkaze.

(5) Příkaz, proti kterému nebyl včas podán odpor, má účinky pravomocného rozhodnutí.

(6) V příkazním řízení nelze projednat přestupky, které lze projednat jen na návrh.

§ 88
Výkon rozhodnutí

(1) Rozhodnutí o uložení pokuty za přestupek, o nároku na náhradu škody a o náhradě nákladů řízení lze vykonat do pěti let po uplynutí lhůty určené pro jejich zaplacení.

(2) Výkon rozhodnutí o uložení pokuty za přestupek, o nároku na náhradu škody a o náhradě nákladů řízení lze provést též prodejem movitých věcí dlužníka. Správní orgán příslušný k výkonu rozhodnutí postupuje přitom přiměřeně podle občanského soudního řádu.[14])

ČÁST ČTVRTÁ
SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 89

Ústředním orgánem státní správy ve věcech přestupků je ten ústřední orgán státní správy České republiky, do jehož působnosti náleží úsek státní správy, na němž došlo k porušení povinnosti zakládajícímu přestupek. Pokud nelze takto ústřední orgán státní správy určit, je jím ve věcech v působnosti České republiky ministerstvo vnitra České republiky.

§ 90

Amnestii ve věcech přestupků, jejichž projednávání patří do působnosti orgánů České republiky, uděluje vláda České republiky usnesením, které se vyhlašuje ve Sbírce zákonů.

§ 91

(1) Postoupí-li správní orgán Slovenské republiky přestupek správnímu orgánu České republiky proto, že v jeho územním obvodu se pachatel přestupku zdržuje nebo pracuje, projedná se přestupek podle tohoto zákona.

(2) Rozhodnutí vydané v řízení o přestupku správním orgánem Slovenské republiky platí i na území České republiky.

§ 92

(1) O upuštění od výkonu zbytku zákazu činnosti podle § 14 odst. 3 rozhoduje na návrh osoby, jíž byla tato sankce uložena, správní orgán, který přestupek projednal v prvním stupni. U mladistvého může návrh podat též jeho zákonný zástupce nebo orgán péče o dítě.

(2) Proti rozhodnutí o návrhu podle odstavce 1 se nelze odvolat; návrh nelze podat opětovně.

§ 93

Dodržování uloženého ochranného opatření podle § 16 písm. a) kontroluje správní orgán, který ho uložil v prvním stupni.

§ 94

Správní orgán své pravomocné rozhodnutí o přestupku zruší, zjistí-li, že osoba, která byla uznána vinnou z přestupku, byla za týž skutek soudem pravomocně odsouzena nebo obžaloby zproštěna. Uvedená osoba má nárok na vrácení částky, kterou zaplatila na úhradu pokuty a na náhradu nákladů řízení.

§ 95

Ustanovení o nákladech řízení se nevztahuje na řízení o přestupku zahájená před počátkem účinnosti tohoto zákona.

§ 96

Ustanovení o přestupcích z oboru působnosti federace platí pouze od té doby, než tyto přestupky a jejich projednávání upraví zákon Federálního shromáždění.

§ 97

Zrušují se:

1. zákon č.60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, ve znění předpisů jej doplňujících a pozměňujících,
2. vyhláška č. 61/1961 Sb., o blokovém řízení, ve znění předpisů ji doplňujících a pozměňujících,
3. zákon č.126/1968 Sb., o některých přechodných opatřeních k upevnění veřejného pořádku,
4. ustanovení § 49 až 51 zákona České národní rady č.127/1981 Sb., o vnitřním obchodě,
5. zákonné opatření předsednictva České národní rady č. 10/1990 Sb., o udělování amnestie ve věcech přestupků, jejichž projednávání patří do působnosti orgánů České socialistické republiky.

§ 98

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1990.

Šafařík v. r.

Pithart v. r.

1) § 1 odst. 3 zákona ČNR č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.

2) § 1 odst. 3 zákona č. 68/1965 Sb., o pobytu cizinců na území Československé socialistické republiky.

3) Zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů.Zákon č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů.Zákon č. 142/1961 Sb., o kárné odpovědnosti soudců z povolání, ve znění pozdějších předpisů.Zákon č. 60/1965 Sb., o prokuratuře, ve znění pozdějších předpisů.Zákon č. 59/1965 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů.Rozkaz ministra spravedlnosti ČSR, kterým se vydává úplné znění Řádu výkonu trestu odnětí svobody v nápravně výchovných ústavech, ve znění změn a doplňků (reg. částka 32/1973 Sb.).

4) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

5) § 63b zákona č. 69/1967 Sb., o národních výborech, ve znění pozdějších předpisů.

6) § 63a zákona o národních výborech.

7) § 39 odst. 3 zákona o národních výborech.

8) § 7 odst. 1 správního řádu.

9) Zákon č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů.

10) Zejména zákon č. 40/1974 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

11) § 53 a násl. správního řádu.

12) § 75 správního řádu.

13) § 244 a násl.občanského soudního řádu (úplné znění č. 78/1983 Sb.).

14) § 321 až 334 občanského soudního řádu.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.